

осіб. До таких факторів на підставі досліджень віднесено: значні борги за комунальними платежами; відсутність близьких родичів за місцем проживання потерпілого; фізичні, лінгвістичні або інші вади (що не виключають дієздатність).

До того ж з особами похилого віку повинна проводитися роз'яснювальна, інформаційна і виховна робота з метою формування в них відповідного ставлення до рекламних оголошень, повідомлень у ЗМІ, інформаційних плакатів, особистого спілкування з можливими шахраями тощо. Працівники правоохоронних органів під час спілкування можуть змодельовати конкретні ситуації, які зазвичай передують протиправному посяганням, дати рекомендації щодо подальшої поведінки для уникнення вчинення злочинну.

Тобто, як практична діяльність, загальносоціальна та індивідуальна віктимологічна профілактика повинна бути належним чином організована та інформаційно забезпечена. Це сприятиме більш ефективній роботі правоохоронних органів та зниженню рівня віктимності осіб у сфері обороту житлової нерухомості.

Список використаних джерел

1. Попов К. Л. Жертва шахрайства: віктимологічне дослідження: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / К. Л. Попов; НАН України. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2007. – 20 с.
2. Ривмап Д. В. Кримінальна віктимологія / Ривмап Д. В. – СПб.: Питер, 2002. – 304 с.
3. Туляков В. А. Віктимологія: монографія / Туляков В. А. – Київ, 2003. – 148 с.

КЛІОВАН Н. В.

Миколаївський інститут права
Національного університету «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін

РЕГІОНАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Актуальними засадами запобігання злочинності серед основних його принципів виступають взаємодія між інститутами державної влади і громадянського суспільства і залучення в профілактичну діяльність широкого кола неспеціалізованих суб'єктів для комплексного впливу на злочинність. Виразні регіональні особливості злочинності

обумовлюють потребу в специфікації запобіжної діяльності. Юридричні навчальні заклади володіють значним потенціалом в даному напрямку діяльності, проте він використовується в мінімальному обсязі або носить формальний характер.

Проблеми оптимізації діяльності навчальних закладів щодо запобігання злочинності в певних аспектах досліджувалась провідними вітчизняними кримінологами Ю. В. Александровим, О. М. Бандуркою, І. П. Васильківською, В. В. Голіною, О. М. Джузей, А. П. Закалюком, О. М. Костенком, А. Й. Міллером, А. А. Музикою та іншими.

Метою даного дослідження є визначення змісту і напрямків діяльності юридичних вищих навчальних закладів щодо регіонального запобігання злочинності.

Функції і завдання вищих навчальних закладів (далі ВНЗ) визначені Законом України «Про вищу освіту» та передбачають широкі їх діяльність виховного, освітнього, наукового та інноваційного характеру. В межах визначених повноважень ВНЗ також виступають суб'єктом загальної профілактики правопорушень, на що звернена увага у низці законів в сфері реалізації державної молодіжної політики та Наказі Міністерства молоді та спорту України, Міністерства соціальної політики України від 28.07.2014 № 2460/502 щодо взаємодії структурних підрозділів даних центральних органів. У даному контексті особливе місце відводиться вищим навчальним закладам, в яких на сьогоднішній час навчається значна кількість молоді, і зокрема юридичним навчальним закладам, ресурси яких мають більш широке кримінологічне значення. Слід звернути увагу на можливості юридичних ВНЗ, які можуть бути використані в профілактиці злочинності в регіоні (області).

Потенціал юридичних ВНЗ вбачається в трьох основних напрямках: робота з студентством щодо формування їх правосвідомості, кримінологічної культури, нетерпимості до злочинності і злочинної поведінки; навчання педагогічного складу шкіл методикам кримінологічної профілактики правопорушень серед неповнолітніх; співпраця з правоохоронними органами з функціями запобігання злочинності щодо підвищення кваліфікації їх працівників, методичної роботи (метод центр); регіональне прогнозування злочинності та участь у розробці Комплексних регіональних програм профілактики правопорушень.

Щодо конкретних кримінологічних заходів із залученням юридичних ВНЗ, можна запропонувати такі:

- Розроблення з подальшим впровадженням в практику роботи навчальних закладів області програм та методик щодо формування правосвідомості неповнолітніх та студентської молоді.

- Проведення міжвузівських студентських, наукових, науково-практичних круглих столів за напрямком «Профілактика злочинності неповнолітніх і молоді: кримінологічний, психологічний, педагогічний аспект».

— Організація на базі юридичного ВНЗ систематичних методичних семінарів для педагогічних працівників «Запобігання злочинності в молодіжному середовищі: стратегія, заходи, суб'єкти, правове забезпечення»

— Включення у навчальні плани курсів підвищення кваліфікації спецкурсів, окремих тем, семінарів-практикумів, тренінгів щодо профілактики злочинності неповнолітніх, правопорушень, інших негативних явищ у молодіжному середовищі із залученням фахівців-кримінологів.

— Спільно з правоохоронними органами області надання методичної допомоги педагогічним працівникам навчальних закладів у питаннях організації профілактичної роботи з дітьми та студентською молоддю.

— Підготовка та розповсюдження інформаційних листів з питань запобігання насильству в сім'ї, проведення тренінгів і семінарів у навчальних закладах з питань запобігання і протидії насильству в сім'ї.

— Організація електронних центрів знань з питань забезпечення прав дітей та молоді, профілактики та запобігання правопорушень у вказаному середовищі.

— Підготовка кримінологічного прогнозу злочинності в регіоні та систематичне здійснення спільно з аналітичними підрозділами правоохоронних і судових органів аналізу криміногенної ситуації в регіоні, стану злочинності неповнолітніх та студентської молоді.

— Участь у формуванні регіональних програм запобігання злочинності.

Планування запобігання злочинності в регіоні за своїм характером є кримінологічним плануванням і базується на засадах кримінологічної науки та має бути науково обґрунтованим. Підготовка такого плану має враховувати загальні засади протидії та запобігання злочинності, криміногенну ситуацію та соціально-економічну характеристику регіону, а також регіональний прогноз злочинності.

— Участь у методичних, паглядових, громадських радах при правоохоронних органах.

— Залучення студентської молоді до процесу правового виховання у своєму середовищі (виступи на конференціях, симпозіумах, перед студентською аудиторією, трудовими колективами на правові теми), до участі в правоохоронних та правоосвітніх заходах державницького спрямування.

За структурою заходів можна виділити такі як правова освіта, пропаганда здорового способу життя і моральної поведінки, формування негативного ставлення до злочинності та інші.